

JAARVERSLAG 2020

Federale Bemiddelingscommissie

Federale Bemiddelingscommissie
Commission fédérale de médiation
Föderale Kommission für Mediation

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
DE FEDERALE BEMIDDELINGSCOMMISSIE	4
De nieuwe voorzitter van de FBC, Theo De Beir	4
Organisatiestructuur	5
De Algemene Vergadering	6
Het Bureau	7
De commissie voor de erkenning van Belgische en buitenlandse bemiddelaars	8
De Commissie voor de erkenning van opleiding en de opvolging van de permanente vormingen	9
De commissie voor tuchtregeling en klachtenbehandeling	10
Bijzondere commissies	11
Het secretariaat van de FBC	12
Missie	13
Opdrachten	13
Het jaar 2020 : beslissingen, realisaties & aanbevelingen	14
Algemeen	14
E-learning en e-mediation	15
Vorming en opleiding	15
Actieplan	16
BEMIDDELING IN BELGIË: CIJFERS 2020	20
Statistische gegevens (<i>op 22 december 2020</i>)	20
Aantal erkenningsdossiers 2020	20
De verschillende materies	21
De socio-demografisch kenmerk: geslacht	21
Socio-demografisch kenmerk: taal	22
Erkeningsdossiers: opleidingen	22
Permanente vormingen	23
Huidige trends	24
Bemiddeling als essentiële dienstverlening	24
E-mediation & E-learning	24
MEDIATION WEEK 2020	26
Virtuele centrale dag: 15 oktober 2020	26
Lokale initiatieven 2020	27
Editie 2021	28

VOORWOORD

Het jaar 2020 zal in het collectieve geheugen worden herinnerd als een disruptieve periode waarin een vreemd virus onze samenleving duchtig op de proef stelde. Onze gekende manier van werken en samenleven werd de laatste maanden in verregaande mate omgegooid.

De nieuwe Federale Bemiddelingscommissie, door de algemene vergadering op 15/01/2020 bekrachtigd in haar werking, diende eveneens haar *modus operandi* grondig aan te passen, maar kijkt ondanks de moeilijke periode positief terug op een zeer bewogen jaar. Wij zijn trots op de gerealiseerde verwezenlijkingen en wensen op dit elan verder te gaan in 2021.

In dit jaarverslag belichten we de nieuwe structuur van de FBC alsook haar opdrachten, beslissingen en realisaties van het afgelopen jaar.

We focussen ons onder meer op de invloed van de coronapandemie op de bemiddelingspraktijk en de wijze waarop de FBC daarop heeft ingespeeld. Verder geven we een beknopte weergave van ons actieplan, met inbegrip van de vooropgestelde doelstellingen. Vervolgens wordt bemiddeling in België aan de hand van enkele statistische gegevens besproken. We sluiten dit jaarverslag af met een samenvatting van het jaarlijkse hoogtepunt van de FBC, namelijk de vijfde editie van de Mediation Week en de succesvolle virtuele centrale dag op 15/10/2020.

In 2021 wil de FBC de bemiddeling nog meer centraal plaatsen in onze samenleving. Zij streeft ernaar, met de steun van de Minister van Justitie, bemiddeling nog meer te promoten en wijder te verspreiden in de diverse sectoren en domeinen van het maatschappelijk- en economisch leven. De Commissie zal in 2021 stevig inzetten op (digitale) communicatie om deze missie waar te maken. We blijven ons verder inzetten om onze doelgroepen en stakeholders op de best passende manier te kunnen bereiken en informeren.

Alvast veel leesplezier !

Met hartelijke groeten,

Theo De Beir
Voorzitter, Federale Bemiddelingscommissie

DE FEDERALE BEMIDDELINGSCOMMISSIE

Na 15 jaar waait er een frisse wind door de Federale Bemiddelingscommissie (FBC). Sinds 2020 verdeelt de commissie haar taken over drie nieuwe commissies, namelijk de “commissie voor de erkenning van opleidingen en de opvolging van de permanente vorming”, de “commissie voor de erkenning van Belgische en buitenlandse bemiddelaars” en de “commissie voor de tuchtregeling en klachtenbehandeling”. Daarnaast ontstaat er de ruimte om bijzondere commissies op te richten. De nieuwe voorzitter, de heer Theo De Beir, ziet samen met het Bureau toe op hun taken en verwezenlijkingen.

De nieuwe voorzitter van de FBC, Theo De Beir

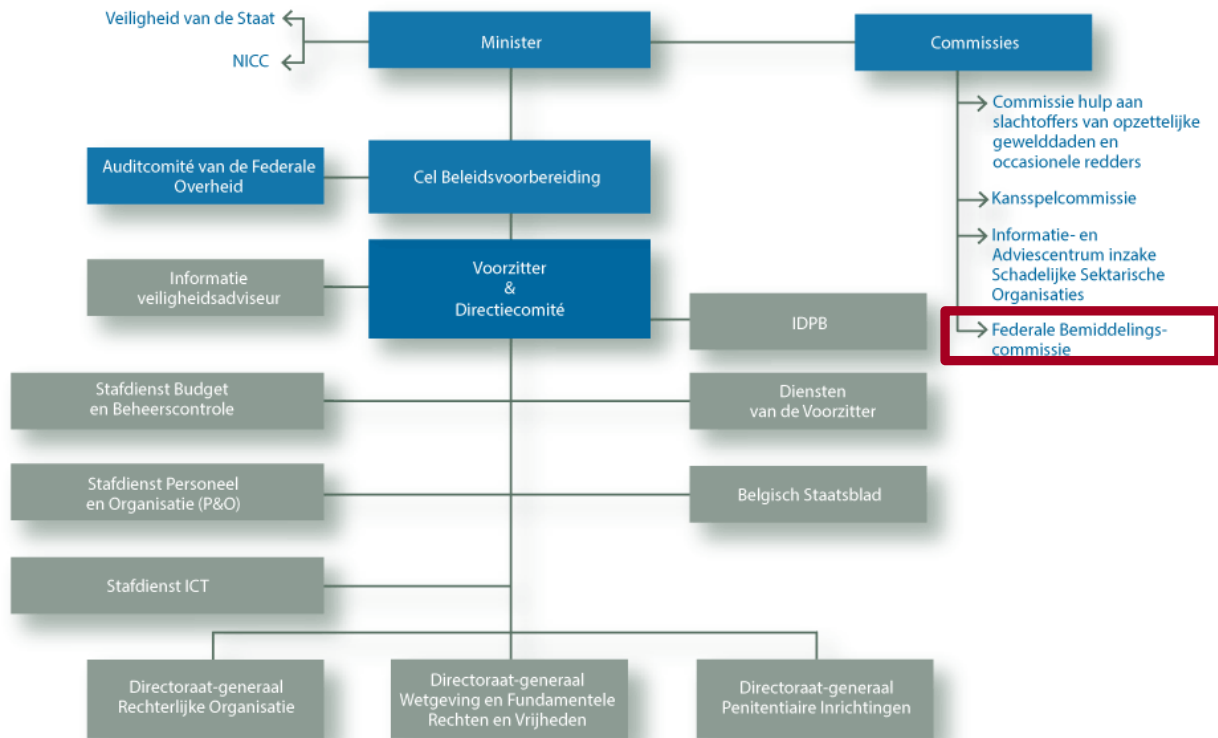
De nieuwe voorzitter van de Federale Bemiddelingscommissie is niet alleen een man van woorden, maar ook een man van daden. Vanaf zijn aanstelling nam hij onmiddellijk het heft in handen en maakte het gehele Bureau, de verschillende commissies en het secretariaat enthousiast om zo snel mogelijk een actieplan te verwezenlijken dat volgens hem *ambitieux, realistisch, nuttig* maar ook *aangenaam* is.

Theo De Beir is al 30 jaar actief aan de balie van Brussel. In zijn professionele leven heeft hij ruime ervaring opgebouwd bij het voeren van procedures, maar hij richt zich hoofdzakelijk op onderhandelen en bemiddelen. Sinds 2006 is hij erkend bemiddelaar en stellen hoven en rechtbanken hem aan om op te treden in commerciële conflicten. Daarnaast geeft hij meerdere opleidingen dankzij zijn ervaring en opgedane kennis aan de Harvard Program on Mediation, de Harvard Program on Negotiation, CEDR en bMediation.

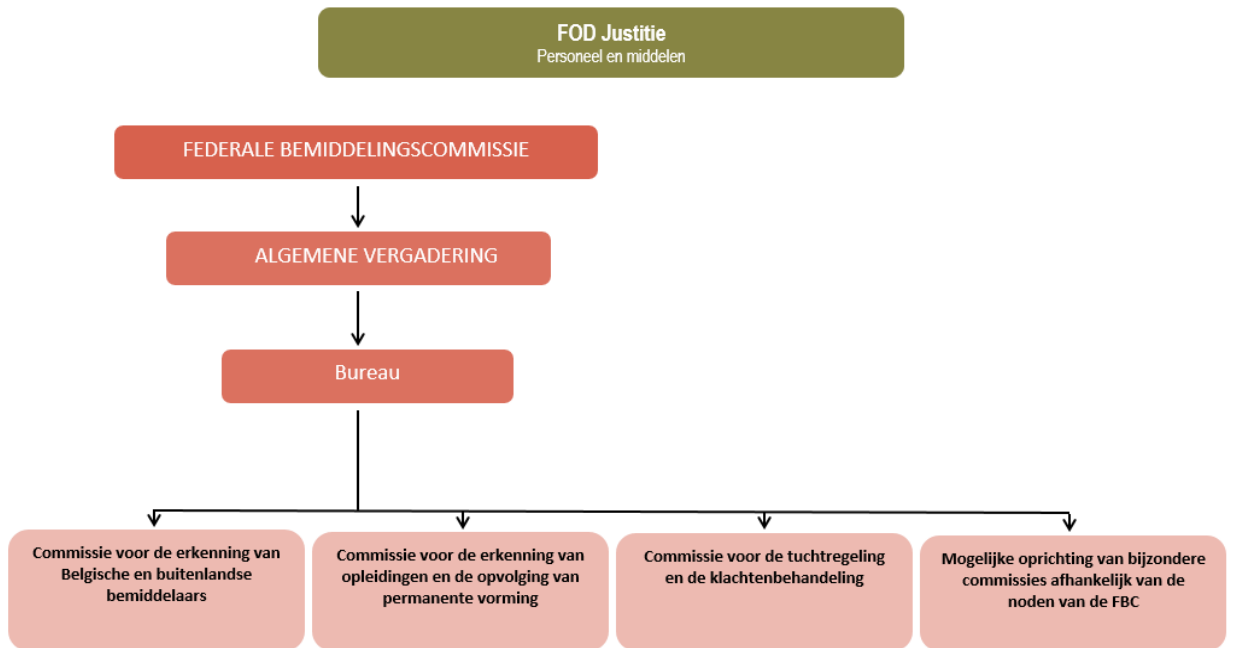
Organisatiestructuur

De Federale Bemiddelingscommissie is een entiteit binnen de FOD Justitie (art. 1727 § Ger.W.). Hoewel de commissie volledig autonoom werkt, is zij op verschillende vlakken afhankelijk van de FOD Justitie (personeel, ICT,...).

Sinds 2020 is de Federale Bemiddelingscommissie samengesteld uit vierentwintig leden en bestaat ze uit een Algemene vergadering en volgende organen:

- Het Bureau
- De commissie voor de erkenning van Belgische en buitenlandse bemiddelaars
- De commissie voor de erkenning van opleidingen en de opvolging van de permanente vorming
- De commissie voor tuchtregeling en de klachtenbehandeling
- De bijzondere commissies

De FBC telt evenveel Franstalige als Nederlandstalige leden in haar organen. Om rechtsgeldig te beraadslagen en te beslissen, moet de meerderheid van de leden van elk orgaan van elke taalgroep aanwezig zijn. Indien een vast lid afwezig of verhinderd is, vervangt zijn plaatsvervanger hem/haar. De beslissingen worden bij gewone meerderheid genomen. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter of de ondervoorzitter die hem vervangt doorslaggevend.

- Voorzitter: de heer Theo De Beir, Nederlandstalige advocaat
- Vicevoorzitter: de heer Marc De Decker, Franstalige derde
- Secretaris: de heer Peter Coene, Nederlandstalige gerechtsdeurwaarder

De Algemene Vergadering

Samenstelling: de algemene vergadering bestaat uit de vaste en plaatsvervangende leden van het Bureau en van de vaste commissies, met uitzondering van de assessoren van de commissie voor de tuchtregeling en de klachtenbehandeling en van de leden van de bijzondere commissies

Opdrachten:

- Verleent haar goedkeuring met een meerderheid van haar leden binnen elke taalgroep, aan alle beslissingen, adviezen en andere maatregelen gerealiseerd door het Bureau, met uitzondering van de aangelegenheden die exclusief onder de bevoegdheden van het Bureau of de commissie voor tuchtregeling en klachtenbehandeling vallen;
- Zij bepaalt, na goedkeuring van de minister van Justitie, welke bijzondere commissies worden opgericht alsook de samenstelling en opdrachten ervan;
- Zij beslist, na goedkeuring van de minister van Justitie, over de opheffing van de bijzondere commissies;

- Zij wijst de vaste en plaatsvervangende leden van de bijzondere commissies aan;
- Zij keurt het verslag goed van de uitvoering van de opdrachten van de organen van de FBC, uitgezonderd van de commissie voor tuchtregeling en de klachtenbehandeling, tijdens het afgelopen jaar.

Het Bureau

Samenstelling: het Bureau bestaat uit acht vaste leden en acht plaatsvervangende leden, deze worden benoemd voor een periode van vier jaar. De voorzitter van het Bureau is tevens de voorzitter van de FBC.

Leden:

			
<i>De heer T. De Beir, Nederlandstalig advocaat, Voorzitter FBC</i>	<i>De heer P. Coene, Nederlandstalig gerechtsdeurwaarder, secretaris FBC</i>	<i>De heer R. Constant, Franstalige eremagistraat</i>	<i>De heer M. De Decker, Franstalige derde, Vicevoorzitter FBC</i>
			
<i>De heer J. Dierynck, Nederlandstalige notaris</i>	<i>De heer H. Dobbelaere, Nederlandstalige eremagistraat</i>	<i>De heer L. Drousie, Franstalige derde</i>	<i>De heer P. Grumbers Franstalige kandidaat-gerechtsdeurwaarder</i>
			
<i>De heer P. Henry, Franstalige advocaat</i>	<i>Mevrouw G. Hoet, Nederlandstalige derde</i>	<i>De heer G. Jansen, Nederlandstalige notaris</i>	<i>Mevrouw L. Lagae, Nederlandstalige derde</i>

 <p>Mevrouw B. Van Maele,, Franstalige notaris (vervangt de heer Vazquez-Jacques)</p>	 <p>De heer K. Simons, Nederlandstalige advocaat</p>	 <p>Mevrouw N. Uyttendaele, Franstalige advocaat</p>	 <p>Mevrouw S. Lauders,, Franstalige notaris (vervangt de heer Pfeiffer)</p>
--	---	--	---

Opdrachten:

- Voorbereiden van voorstellen aan de Algemene vergadering in het kader van:
  - o De sanctieprocedure ten aanzien van de bemiddelaars
  - o Het advies voor de minister van Justitie met betrekking tot de voorwaarden waaraan een vereniging van bemiddelaars moet voldoen om representatief te gelden
  - o De inlichting van het publiek over de mogelijkheden van bemiddeling
  - o De maatregelen om de behoorlijke uitoefening van bemiddeling te bevorderen
  - o De nieuwe methodes, de praktijken en andere vormen van geschillenoplossing om deze meer te onderzoeken en te ondersteunen
- Goedkeuren van de beslissingen of adviezen van de commissie voor de erkenning van Belgische en buitenlandse bemiddelaars en van de commissie voor de erkenning van opleidingen en de opvolging van de permanente vorming;
- Coördineren van de activiteiten van de commissies;
- Waken over de uitvoering van de beslissingen genomen door haar organen;
- Opmaken van een jaarverslag dat moet goedgekeurd worden door de Algemene Vergadering;
- Opstellen van een huishoudelijk reglement dat moet worden goedgekeurd door de Algemene Vergadering;

De commissie voor de erkenning van Belgische en buitenlandse bemiddelaars

Samenstelling: de commissie bestaat uit vijf leden: een voorzitter, twee vaste leden en twee plaatsvervangende leden. Met uitzondering van de voorzitter, telt elke commissie evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden. De leden worden benoemd voor telkens vier jaar.

Voorzitter: de heer René Constant, Franstalig eremagistraat

Leden:

- Mevrouw M-A. Bastin, Franstalig advocaat

- Mevrouw E. Cappon, Franstalig advocaat
- De heer P. Maeyaert, Nederlandstalig advocaat
- De heer M. Naeye, Nederlandstalig derde

Opdrachten & realisaties 2020:

- Het opmaken van een intern huishoudelijk reglement met afspraken omtrent de behandeling van dossiers;
- De behandeling van aanvragen tot de erkenning als bemiddelaar in familiale zaken, burgerlijke- en handelszaken, sociale zaken en bestuurszaken. Omwille van de gezondheidscrisis is de commissie voor de behandeling van de erkenningsdossiers enkel digitaal kunnen samenkomen. Het secretariaat van de FBC is voor de commissie een enorme steun geweest gedurende deze periode;
- Het onderzoeken van de criteria en richtlijnen die gehanteerd moeten worden voor de erkenning van buitenlandse bemiddelaars en het verduidelijken van de richtlijnen in het algemeen voor alle bemiddelaars. Hiervoor heeft zij samengewerkt met de commissie van de erkenning van opleidingen;
- Het formuleren van adviezen omtrent de aanvragen tot de erkenning als bemiddelaar en deze adviezen voorleggen aan het Bureau van de FBC, die de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid heeft;

De commissie hoopt de komende jaren, na deze moeilijke start, de termijn waarin de dossiers behandeld en goedgekeurd worden zo kort mogelijk te houden.

De Commissie voor de erkenning van opleiding en de opvolging van de permanente vormingen

Samenstelling: de commissie bestaat uit vijf leden: een voorzitter, twee vaste leden en twee plaatsvervangende leden. Met uitzondering van de voorzitter, telt elke commissie evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden. De leden worden benoemd voor telkens vier jaar.

Voorzitter: mevrouw Nathalie Uyttendaele, Franstalig advocaat

Leden:

- Mevrouw B. De Vuyst, Nederlandstalig notarieel juriste
- Mevrouw I. Dupré, Nederlandstalig derde
- Mevrouw J. Timmermans, Franstalig derde
- Mevrouw C. Vander Stock, Franstalig advocaat

Opdrachten & realisaties 2020:

- Behandeling van aanvragen tot de erkenning of verlening van de basisopleiding, de specialisatiemodules en de permanente vormingen;
- Behandeling van aanvragen tot de erkenning als vormingsinstantie;
- Voorstellen gesuggereerd aan het Bureau i.v.m. de voorwaarde waaronder e-learning kan georganiseerd worden als gevolg van de gezondheids crisis;
- Formulieren ontworpen met de voorwaarden van e-learning waaraan een opleiding moet voldoen;
- Formulieren ontworpen om de behandeling van de erkenningsaanvragen te vergemakkelijken;
- Opmaken van een nieuw reglement waarin de voorwaarden en procedures voor de erkenning van de basis-, specialisaties en permanente opleidingen voor de erkende bemiddelaars werden vastgelegd, dit reglement wordt voorgelegd aan het Bureau ter goedkeuring.

De commissie voor tuchtregeling en klachtenbehandeling

Samenstelling: de commissie voor tuchtregeling en klachtenbehandeling is samengesteld uit vijf leden, een voorzitter, vier effectieve assessoren en twee plaatsvervangende assessoren. Met uitzondering van de voorzitter, telt de commissie evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden. De commissie wordt voorgezeten door een lid van het Bureau dat, vanaf zijn aanwijzing, geen zitting meer heeft in een andere vaste of bijzondere commissie. De assessoren mogen geen lid zijn van de Federale Bemiddelingscommissie.

Voorzitter: de heer Guy Jansen, Nederlandstalig notaris

Leden:

- Assessoren:
  - o De heer P-P Renson, Franstalig
  - o De heer P. Motyl, Franstalig
  - o De heer E. Jacobowitz, Nederlandstalig
  - o De heer I. Vergoustraete, Nederlandstalig
- Plaatsvervangende assessoren:
  - o Mevrouw D. Aarts, Franstalig
  - o Mevrouw F. Goister, Nederlandstalig

Opdrachten & realisaties 2020:

- De benoeming van de assessoren in het Ministerieel Besluit van 25 februari 2020 en de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van 6 maart 2020;
- Het opstarten van de commissie tijdens een eerste virtuele vergadering tijdens de eerste lockdown;
- Eerste taak: het opstellen van een reglement van procesvoering, die door de Algemene Vergadering diende bekrachtigd te worden;
- De goedkeuring van de eerste versie van het reglement van procesvoering tijdens de Algemene Vergadering van augustus 2020, mits de aanpassing van een aantal kleine punten;
- De goedkeuring van de definitieve versie van het reglement van procesvoering, waarbij voormelde punten werden verwerkt, tijdens de Algemene Vergadering van 29 september 2020;
- Tweede taak: het opstellen van een deontologische code;
- De eerste versie van deze code werd besproken tijdens de Algemene Vergadering op 17 november 2020. Er wordt momenteel gewerkt aan een definitieve versie die opnieuw dient bekrachtigd te worden door de Algemene Vergadering;
- De goedkeuring van de deontologische code tijdens de Algemene Vergadering van 16 december 2020;
- Sinds de goedkeuring van het reglement van procesvoering konden de (weinig) klachten verder behandeld worden en werden de nodige procedures opgestart indien nodig.

Bijzondere commissies

Om in te spelen op de noden en tendensen in de hedendaagse samenleving, biedt de wet aan de FBC de mogelijkheid aan om, na goedkeuring van de minister van Justitie, bijzondere commissies op te richten (art. 1727/1 Ger. W.).

De FBC heeft het afgelopen jaar vastgesteld dat bemiddeling ook binnen het onderwijssysteem een plaats zou moeten krijgen. Om die reden heeft zij voorgesteld aan de Minister van Justitie om een **bijzondere commissie “onderwijs”**, met als voorzitter *de heer Marc De Decker*, op te richten. Deze commissie zal in 2021 onderzoeken en in dialoog gaan met belangrijke stakeholders van onderwijssector uit heel België. Zij hoopt na te gaan op welke manier de FBC **de bemiddeling in het onderwijs enerzijds beter kan promoten, maar anderzijds ook meer kan ondersteunen**.

Verder heeft de FBC voorgesteld aan de Minister van Justitie om een **bijzondere commissie “bouw”**, met als voorzitter *de heer Bart Plevoets*, op te richten. De heer Plevoets krijgt vanuit het Bureau de ondersteuning van de voorzitter van de FBC, de heer Theo De Beir en Bureau-lid, de heer Pierre Henry.

De bouwsector heeft behoefte aan een alternatief systeem voor geschillenbeslechting waarbij de voortgang van de bouwplaats zoveel mogelijk wordt gewaarborgd. Bemiddeling biedt een adequate oplossing voor dit probleem. De mogelijkheden en voordelen van bemiddeling in de bouwsector zijn echter nog onvoldoende bekend bij de bouwsector.

De Federale Bemiddelingscommissie wenst de Bijzondere Commissie “bouw” op te richten om de nodige initiatieven te ontwikkelen zodat bemiddeling in de bouwsector verankerd wordt en om België hierin een voorloper te maken.

Het secretariaat van de FBC

De FBC wordt ondersteund door een vaste administratie bestaande uit een attaché en enkele administratieve medewerkers.

Sinds 1 oktober 2007 is mevrouw Barbara Gayse werkzaam als attaché-jurist binnen de Commissie. Bij het opstarten van de vernieuwde FBC was het secretariaat van de FBC onderbemand en kreeg mevrouw Gayse ondersteuning van de leden van het Bureau.

Sinds mei 2020 beschikt mevrouw Gayse stapsgewijs opnieuw over een team. Haar team bevat sinds half-oktober 2020: 3 administratieve medewerkers, één bijkomende Franstalige attaché-jurist en één Nederlandstalige communicatiemedewerker. Mevrouw Gayse staat samen met haar team, onder het toezicht van de voorzitter van de FBC, in voor het dagelijkse beheer van de Commissie.

Vragen van personen in conflict, van bemiddelaars en van diverse actoren van justitie worden in de eerste plaats door het secretariaatsteam van de FBC behandeld. Zij staan ook in voor de administratieve opvolging van het volledige dossierbeheer van de erkenningsaanvragen tot bemiddelaar, aanvragen om als vormingscentra erkend te worden en de dossiers van permanente vorming. De vaste administratie is het eerste controlepunt voor dergelijke aanvragen en zorgt voor de coördinatie van de dossiers tussen de verschillende vaste commissies, het Bureau en de Algemene Vergadering.

Medewerkers van de FBC:

- Mevrouw Barbara Gayse, diensthoofd & Nederlandstalige attaché-jurist
- De heer Etienne Roose, Franstalige administratief expert
- De heer Antoine Schuller, Franstalige administratief expert
- De heer Nicolas Van Ackere, Franstalige attaché-jurist
- Mevrouw Angélique Legros, Franstalige administratief expert
- Mevrouw Ines Van der Mynsbrugge, Nederlandstalige communicatiemedewerker

Missie

De Federale Bemiddelingscommissie is het coördinatiecentrum en het enige officiële beleidsuitvoerend en beleidsbeïnvloedend orgaan voor bemiddeling in België (art. 1727 Ger.W.). Het heeft de ambitie om het belangrijkste aanspreekpunt te zijn voor bemiddelaars, voor personen in conflictsituaties en voor doorverwijzers uit binnen- en buitenland. Het wil een coördinerend rol opnemen en de motor voor de bekendmaking en verspreiding van de bemiddeling zijn in dit land en over de grenzen heen.

Om een **complete oplossing voor een conflict te bieden**, helpen de erkende bemiddelaars zowel particulieren als bedrijven om zelf, met volledige kennis van zaken tot een duurzame overeenkomst te komen die aan de behoeften en belangen van alle betrokkenen tegemoetkomt.

De FBC staat als enige in voor de erkenning van opleidingen, de permanente vormingen en de erkenning van de bemiddelaars en beoogt hierbij hoge kwaliteitsstandaarden. Zij waakt erover dat de bemiddelaars handelen in respect voor hun deontologie en in een geest van rechtschapenheid, integriteit en transparantie.

De Federale Bemiddelingscommissie heeft tot doel om de **bemiddeling te verspreiden in alle sectoren en domeinen van het maatschappelijk en economisch leven, in samenspraak met alle partners en stakeholders van deze sectoren en domeinen**. Om deze reden streeft de Federale Bemiddelingscommissie de grootste diversiteit van beroepen en competenties na bij de groep van erkende bemiddelaars, zodat er voor elk soort conflict een deskundige bemiddelaar kan worden aangesteld.

Opdrachten

In het Gerechtelijk Wetboek (art. 1724 tot 1737) werden onderstaande opdrachten toegekend aan de FBC:

- De vormingscentra voor de opleiding van bemiddelaars en de opleidingen die zij organiseren, erkennen of de erkenning ervan intrekken;
- De minimumprogramma's inzake theoretische en praktische opleiding bepalen, evenals de evaluaties met het oog op het afleveren van een erkenning en de erkenningsprocedure;
- De bemiddelaars erkennen naargelang de bijzondere domeinen van de bemiddelingspraktijk;
- De beslissing over de inschrijving op de lijst van bemiddelaars gevestigd in landen van zowel de Europese Unie als daarbuiten, die een erkenning verkregen hebben van een daartoe gemachtigde instantie in dit land;
- Een deontologische code voor de bemiddelaars opstellen;
- Het behandelen van klachten tegen bemiddelaars of tegen instellingen die de opleidingen verschaffen, advies verlenen in geval van betwisting van het honorarium van bemiddelaars

en sancties opleggen jegens bemiddelaars die niet meer zouden voldoen aan de voorwaarden of aan de bepalingen van de deontologische code opgesteld door de Commissie;

- Het publiceren van alle reglementaire beslissingen van de Commissie in het Belgisch Staatsblad;
- Het bepalen van een sanctieprocedure ten aanzien van de bemiddelaars;
- Het verlenen van een advies aan de minister van Justitie met betrekking tot de voorwaarden waaraan een vereniging van bemiddelaars moet voldoen om als representatief te gelden;
- Het opstellen en verspreiden van de lijst van bemiddelaars bij hoven en rechtbanken, bij de federale-, gemeenschaps-, gewestelijke en lokale overheden;
- Het inlichten van het publiek over de mogelijkheden geboden door bemiddeling;
- Het bevorderen van maatregelen om de uitoefening van bemiddeling te bevorderen, en inzonderheid nieuwe methodes en praktijken van bemiddeling en andere vormen van geschillenoplossing onderzoeken en ondersteunen;
- Het opstellen en uitwerken van een jaarverslag over de uitvoering van haar wettelijke besluiten;
- Het waken over de goede organisatie van haar Bureau en haar commissies;

Het jaar 2020 : beslissingen, realisaties & aanbevelingen

De FBC heeft het afgelopen jaar niet stilgezeten. Hieronder worden de belangrijkste beslissingen, realisaties en aanbevelingen vermeld.

Algemeen

- De FBC heeft het afgelopen jaar zeer sterk ingezet op een **doelgerichte communicatie** naar de bemiddelaars toe. Sinds januari 2020 verstuurt de FBC iedere maand een **newsletter** waarin zij algemene informatie omtrent de FBC, beslissingen omtrent bemiddeling in tijden van corona, maar ook specifieke vragen van de bemiddelaars heeft beantwoord. Er wordt ondertussen nagedacht om een gelijkaardige tool te introduceren ten behoeve van de vormingsinstanties.

Naar de toekomst toe wenst de FBC deze vorm van **maandelijkse communicatie te behouden** en denkt zij eveneens na om trimestrieel een **digitaal overleg** met de bemiddelaars in te lassen. Dit geeft de bemiddelaars de kans om in dialoog te gaan met de leden van de commissie en heel gericht vragen te stellen over specifieke thema's en topics. De FBC wil op deze manier in wederzijdse communicatie blijven met de bemiddelaars.

De FBC bekijkt de mogelijkheden en stappen en hoopt dit idee praktisch uit te werken en te lanceren in 2021.

- Opstarten procedure om de bijzondere commissie Onderwijs & de bijzondere commissie Bouw in het leven te roepen
- Naar aanleiding van concrete vragen van bemiddelaars heeft de FBC gratis een beknopte online GDPR opleiding verzorgd voor de erkende bemiddelaars.

E-learning en e-mediation

- De sterke aanbeveling om het bemiddelingsproces zoveel mogelijk online door te laten gaan. Enkel indien de partijen en/of bemiddelaar het nodig achten kunnen fysieke bemiddelingen georganiseerd worden met respect voor de geldende sanitaire maatregels;
- Mogelijkheid om de basismodule, specialisatie modules en permanente vorming te organiseren doormiddel van e-learning tot en met 31 december 2020 op voorwaarde dat er een officiële aanvraag wordt gedaan;

Vorming en opleiding

- De co-existentie tussen het oude en het nieuwe opleidingsprogramma werd verlengd tot 31 augustus 2021;
- Verlenging van de uiterlijke termijn waartegen bemiddelaars hun dossier permanente vorming moeten indienen tot en met 30 juni 2021;
- Eindevaluaties: de mondelinge examens ingepland tot en met 31 december 2020 moeten fysiek georganiseerd worden met respect voor de geldende sanitaire maatregels. De schriftelijke examens ingepland tot en met 31 december 2020 mogen online of fysiek georganiseerd worden met respect voor de geldende sanitaire maatregels. Deze maatregelen kunnen opnieuw worden geëvalueerd in het licht van de geldende gezondheidsmaatregelen.

Actieplan

De Federale Bemiddelingscommissie krijgt de **steun van de Minister van Justitie de heer Vincent Van Quickenborne** in het realiseren en uitwerken van haar actieplan en bij het promoten van bemiddeling. De Minister geeft, ter ondersteuning van Justitie in zijn algemeenheid, de Federale Bemiddelingscommissie een centralere rol bij de bekendmaking en verspreiding van de bemiddeling in alle sectoren van het maatschappelijk en economisch leven zodat er voor **elk soort conflict een deskundig bemiddelaar kan worden aangesteld**.

Bemiddeling en minnelijke schikking moeten volgens de Minister een **grotere en duidelijkere plaats** krijgen in het **rechterlijke landschap**. De FBC is zich sterk bewust dat de promotie van bemiddeling als één van de Alternatieve Geschillenoplossing voor Justitie een meervoudig positief effect kan verwezenlijken. Niet alleen betekent de stijging van het aantal bemiddelingen een vermindering van de werkdruk bij de rechtbanken, maar brengt het de oplossing van conflicten dichterbij de bevolking. Partijen voelen zich vaak beter bij een onderhandelde oplossing dan een door de rechtbank opgelegde beslissing.

De vernieuwde Federale Bemiddelingscommissie wil samen met het Bureau, de Algemene Vergadering en de Commissies zich **inzetten om bemiddeling in België nog meer op de kaart te zetten**. Om deze doelstelling te verwezenlijken werd door de FBC een actieplan uitgetekend. In het actieplan worden zeven domeinen bepaald met elk hun eigen strategische- en operationele doelstellingen:

1. Communicatie & Marketing

Doel: de bekendmaking van de toepassingsmogelijkheden van bemiddeling en digitaliseren van de communicatie met een uitgewerkte en doordachte communicatiestrategie.

Hoe realiseren?

- Het opstarten van een doelgerichte publiciteitscampagne waarbij de mogelijkheden en voordelen van bemiddeling als alternatieve geschillenregelaar worden benadrukt. De doelgroepen hierbij zijn zowel bemiddelaars, diegene die een beroep doen op bemiddeling alsook het ruimere publiek.
- Herdenken van de website als moderne communicatietool tussen bemiddelaars, opleidingscentra en zij die meer informatie willen omtrent bemiddeling.

- Uitwerken van een concreet communicatieplan met eventueel de integratie van sociale media zodanig dat de FBC haar plaats krijgt op de moderne, hedendaagse communicatieplatformen.
- Blijven gebruik maken van de maandelijkse ‘newsletter’ en ook ‘newflash’ bij onvoorziene of dringende omstandigheden t.a.v. de bemiddelaars en nadenken om deze ook te hanteren in de communicatie gericht aan de vormingsinstanties.

2. Financieel Beleid

Doel: de middelen creëren, herschikken en bekomen om de FBC toe te laten performant te werken, zo de bemiddeling op de kaart te zetten en hierdoor een gewaardeerde partner van justitie te worden.

Hoe realiseren?

- Door de verruiming van de bevoegdheden van de FBC en het grotere belang dat aan de alternatieve geschillenregeling wordt toegekend, is het absoluut noodzakelijk dat het toegekende budget in verhouding wordt uitgebreid.
- Uitwerken van, en streven naar een flexibele financiële autonomie en beleid om sneller en efficiënter te kunnen inspelen op de groei en de promotie van de sector en de nieuwe opportuniteiten die zich aanbieden.

3. Besluitvorming & Verslaggeving

Doel: het creëren een heldere en geactualiseerde wettelijke omkadering die zal bijdragen tot een performante werking van de bemiddeling.

Hoe realiseren?

- Overzicht maken van zowel de interne als externe regelgeving.
- Bijstand verlenen bij nieuwe wetgevende initiatieven inzake bemiddeling.

4. ICT

Doel: de digitalisering en informatisering dienen de tools te worden die bemiddeling als frisse en toegankelijke geschillenregelaar en gesprekspartner in de kijker zetten. Het toegankelijker en gebruiksvriendelijker maken van de website wordt dan ook als een prioriteit gezien.

Hoe realiseren?

- Upgraden van de bestaande informatiestructuur en applicaties, zodat de administratieve werking van de FBC “future proof” wordt. Investering in digitalisering zal de efficiëntie bevorderen.

- Hertekenen van de website. De geactualiseerde site dient niet enkel een uithangbord te zijn, maar dient de draaischijf te worden van communicatie tussen de FBC en de geïnteresseerden in de alternatieve geschillenoplossing.
- Het informatieplatform als verzamelpunt van nuttig cijfermateriaal over de bemiddeling in het algemeen.

5. Kennismanagement

Doel: een efficiënt en doelgericht beleid in lijn met actuele trends en evoluties.

Hoe realiseren?

- In kaart brengen van het bemiddelingslandschap zowel geografisch, als de diverse materies, organisaties en opleidingsstructuren.
- Vernieuwingen en evoluties opsporen.

6. Vorming & Opleiding

Doel: waarborgen van kwalitatieve vormingen en het afleveren van kwaliteitsvolle bemiddelaars om zo de bemiddeling als dienstverlening nog kwaliteitsvoller te maken.

Hoe realiseren?

- Instaan voor een systeem van de kwaliteitsbewaking van zowel bemiddelaars als opleidingscentra op basis van instrumenten van de kwaliteitszorg binnen de FBC en in dezelfde of vergelijkbare beroepspraktijken.
- Organiseren van een overkoepelende Mediation Week waar opleiding en vorming centraal staan.
- Het promoten van kosteloze bemiddeling en onderzoeken hoe we dit mee kunnen integreren in opleidingen

7. Stakeholders & Partnerships

Doel: de ruimere toepassingsmogelijkheden van bemiddeling in verschillende domeinen van de samenleving benadrukken.

Hoe realiseren?

- Bemiddeling ondersteunen en promoten via de samenwerking met partners in diverse domeinen zoals de overheid, de bedrijven, het onderwijs en de sociale partners, ect. ...

- Oprichten van bijzondere commissies binnen de FBC die de specifieke noden van bepaalde sectoren vatten en begeleiden.
- Mogelijkheid van rechtsbijstand(verzekering) bij bemiddeling in de kijker zetten.

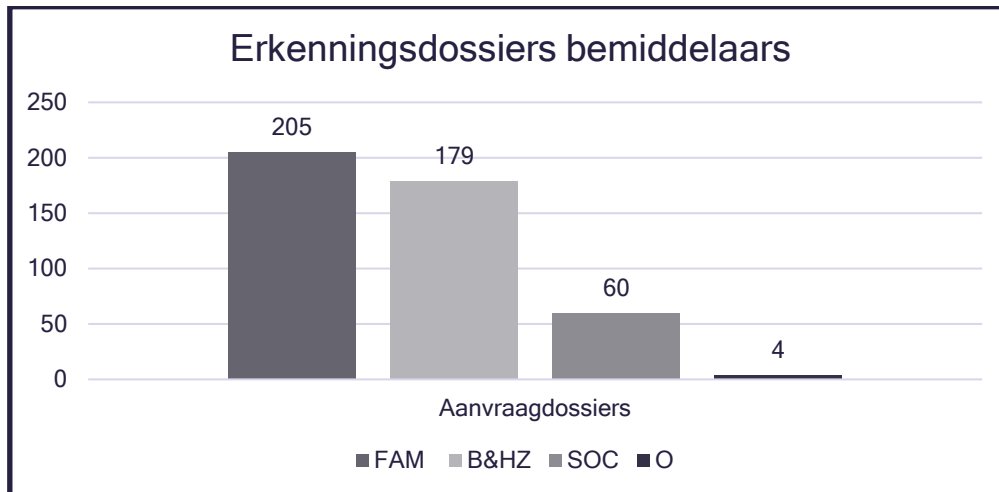
Elk van de bovenstaande domeinen wordt theoretisch en praktisch uitgewerkt door een **werkgroep binnen de FBC**. Deze werkgroepen bestaan uit leden van het Bureau, desgevallend aangevuld met leden van de Algemene Vergadering en/of met externe specialisten.

BEMIDDELING IN BELGIË: CIJFERS 2020

Statistische gegevens (op 22 december 2020)

Aantal erkenningsdossiers 2020

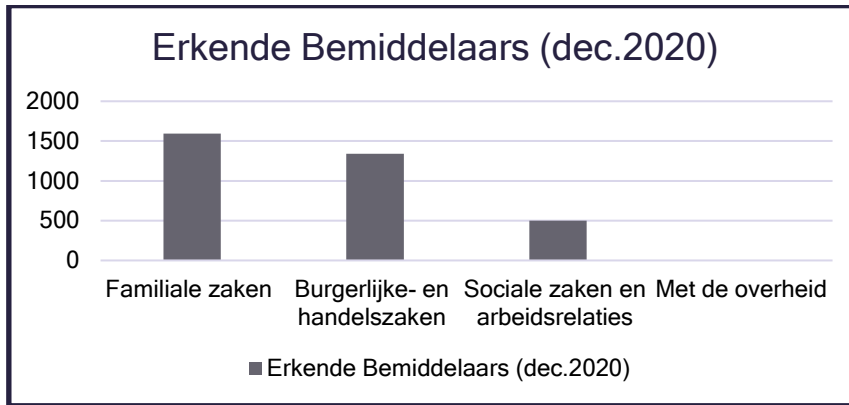
De Federale Bemiddelingscommissie heeft afgelopen jaar **448** erkenningsdossiers behandeld.

- 205 aanvragen tot de erkenningen als bemiddelaar in familiale zaken
- 179 aanvragen tot de erkenningen als bemiddelaar in burgerlijke- en handelszaken
- 60 aanvragen tot de erkenningen als bemiddelaar in sociale zaken
- 4 aanvragen tot de erkenningen als bemiddelaar met de overheid

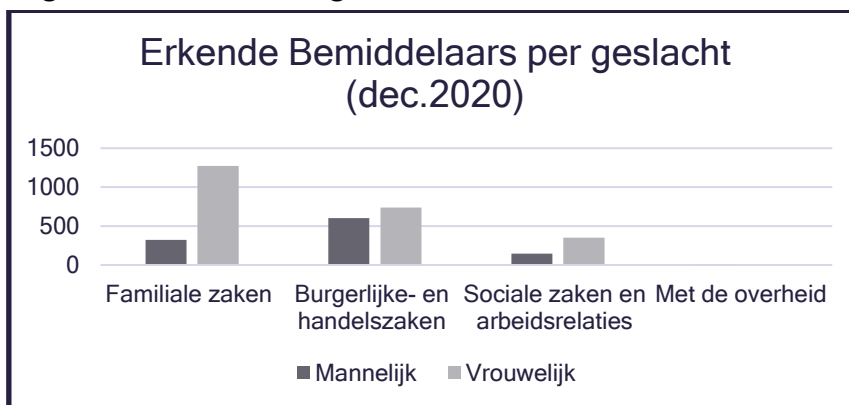
Over heel België zijn er momenteel **2577** erkende bemiddelaars (personen) actief aan het werk. Bij dit cijfer geven we graag enige verduidelijking. Sedert de oprichting van de FBC tot eind december 2020 werden door de commissie **3942** erkenningsdossiers behandeld. Belangrijk ten slotte om aan te geven dat elke bemiddelaar één nummer krijgt, maar er bij dit ene nummer wel 3 aanvragen kunnen geregistreerd worden naargelang de specialisatie waarvoor een erkenning wordt gevraagd.. Het effectieve aantal behandelde dossiers ligt dus hoger dan 3942.

De verschillende materies

De FBC registreerde eind december 2020, 1593 erkende bemiddelaars in familiale zaken, 1340 erkende bemiddelaars in burgerlijke- en ondernemingszaken, 498 erkende bemiddelaars in sociale zaken en arbeidsrelaties en 6 erkende bemiddelaars in met de overheid.

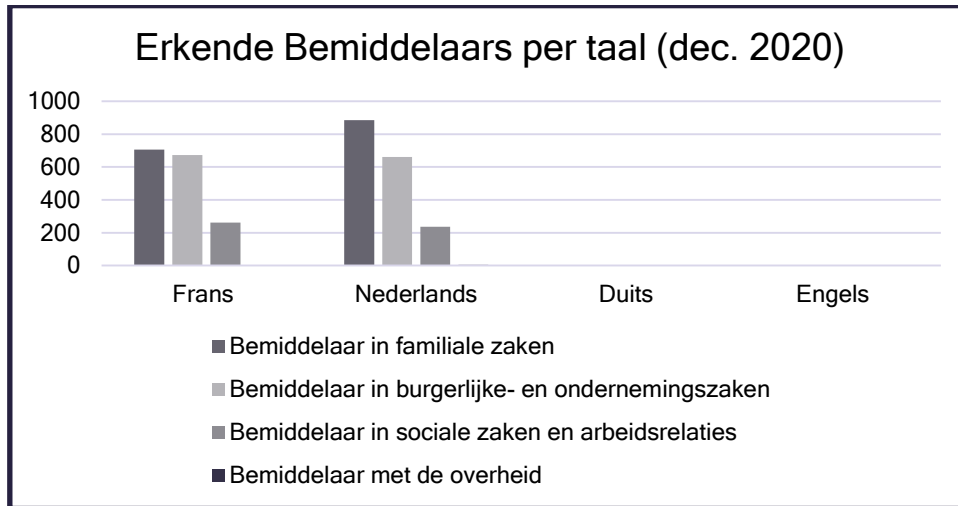
De socio-demografisch kenmerk: geslacht

Over het algemeen kan er gesteld worden dat er meer vrouwelijke (2362) ten opzichte van mannelijke (1075) bemiddelaars zijn. Deze trend ziet men ook terug wanneer we een onderscheid maakt op basis van de verschillende materies van bemiddeling:

- Van de 1593 bemiddelaars in familiale zaken zijn de overgrote meerderheid vrouwen, namelijk 1271 tegenover 322 mannen.
- Van de 1340 bemiddelaars in burgerlijke - en ondernemingszaken is het gender quasi gelijk verdeeld. Er zijn 603 mannen ten opzichte van 737 vrouwen.
- Van de 498 bemiddelaars in sociale zaken en arbeidsrelaties zijn de overgrote meerderheid vrouwen, namelijk 353 ten opzichte van 145 mannen.
- Van de 6 bemiddelaars met de overheid is er een omgekeerde trend, waarbij er 5 mannen zijn ten opzichte van 1 vrouw.

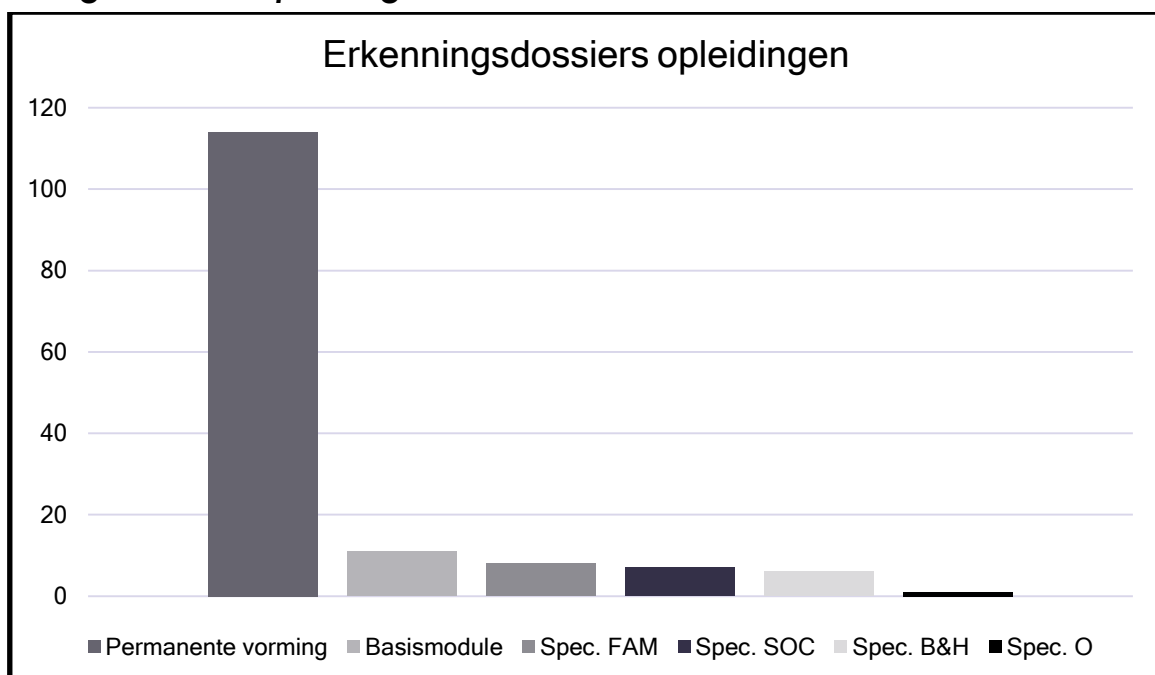
Socio-demografisch kenmerk: taal

Er zijn bijna evenveel Franstalige bemiddelaars (1642) als Nederlandstalige bemiddelaars (1788). Deze trend zet zich ook verder wanneer er naar de verschillende materies van bemiddeling wordt gekeken.

- Er zijn 706 Franstalige, 885 Nederlandstalige en 2 Duitstalige bemiddelaars in familiale zaken;
- Er zijn 673 Franstalige, 662 Nederlandstalige, 3 Duitstalige en 2 Engelstalige bemiddelaars in burgerlijke- en handelszaken
- Er zijn 262 Franstalige en 236 Nederlandstalige bemiddelaars in sociale zaken en arbeidsrelaties
- Er is 1 Franstalige en er zijn 5 Nederlandstalige bemiddelaars met de overheid

Erkenningsdossiers: opleidingen

De commissie voor de erkenning van vormingen en opvolging van permanente vorming heeft het afgelopen jaar:

- 114 aanvragen tot de erkenning van permanente vormingen behandeld
- 11 aanvragen tot de erkenning van de basismodule bemiddeling
- 8 aanvragen tot de erkenning van de specialisatiemodule bemiddeling in familiale zaken
- 7 aanvragen tot de erkenning van de specialisatiemodule bemiddeling in sociale zaken
- 6 aanvragen tot de erkenning van de specialisatiemodule bemiddeling in burgerlijke- en handelszaken
- 1 aanvraag tot de erkenning van de specialisatiemodule bemiddeling met de overheid

Permanente vormingen

Elke bemiddelaar dient om de twee jaar zijn bewijs van verplichte uren permanente vorming voor te leggen om zijn titel van 'erkende bemiddelaar' te kunnen behouden. Het afgelopen jaar werden de dossiers permanente vorming voor de periode 2019 en een deel voor de periode 2021 door de commissie behandeld:.

- In december 2020 werden **190 erkende bemiddelaars** die voor hun **periode 2019**, na het ontvangen van een herinnering om hun dossier in orde te maken, **geschrap**t van de lijst van erkende bemiddelaars.
- In december 2020 waren **401 erkende bemiddelaars** voor de **periode 2021** in orde met hun verplichte aantal uren permanente vorming.
- Het afgelopen jaar kreeg de commissie van **26 personen** de melding dat zij hun **activiteit als bemiddelaar hebben stopgezet**.

De bemiddelaars krijgen voor de periode 2021 tijd om hun dossier in te dienen tot en met 30 juni 2021. De FBC zal vanaf januari 2021 verder gaan met de behandeling van de dossiers permanente vorming voor deze periode.

Huidige trends

Bemiddeling als essentiële dienstverlening

De Federale Bemiddelingscommissie (FBC), ervaart dat **spanningen en conflicten in onze samenleving alsmat toenemen, momenteel nog meer versterkt door COVID-19.**

De nieuwe voorzitter, de heer Theo De Beir, is samen met de leden van de commissie onmiddellijk aan de slag gegaan om **bemiddeling staande te houden** gedurende de afgelopen maanden. Na intern overleg met de vorige en huidige minister van Justitie werd bemiddeling tijdens de eerste en tweede lockdown gecategoriseerd onder *'justitiediensten'* waardoor bemiddeling als **essentiële dienstverlening** werd beschouwd.

Deze beslissing was noodzakelijk aangezien **spanningen en conflicten de afgelopen maanden hoog opliepen** en burgers, werkgevers, bedrijven en andere organisaties steeds vaker lijken terug te grijpen naar een laagdrempelige manier van conflicthantering. De meerwaarde en effectiviteit van bemiddeling is tijdens deze specifieke periode alsmat nadrukkelijker in de schijnwerpers te komen staan. De erkende bemiddelaars geven aan dat het voorbije jaar de vraag naar het opstarten van bemiddelingstrajecten sterk verhoogd is. Nog nooit was de vraag naar erkende bemiddelaars zo groot en nog nooit werd de **bemiddelingswereld op zulke stuwende wijze bewogen.**

De FBC wenst opnieuw een **bemiddelingsbarometer op te stellen**. Zij hoopt aan de hand van deze barometer een concreter zicht te krijgen op het gemiddelde aantal bemiddelingen het afgelopen jaar. Verder wil zij door middel van deze bevraging opsporen waar de moeilijkheden, noden en succes lagen om hieruit lessen te trekken en eventueel oplossingen te zoeken voor de toekomst.

E-mediation & E-learning

Bemiddeling werd zowel tijdens de eerste als tijdens de tweede lockdown beschouwd als essentiële dienstverlening waardoor indien de partijen en/of bemiddelaar een **fysieke bemiddeling** nodig achten, deze kon georganiseerd worden, vanzelfsprekend met respect voor de geldende sanitaire maatregelen.

Ondanks de mogelijkheid om bemiddelingen fysiek te organiseren, werd zowel door de FBC alsook door de minister van Justitie **sterk geadviseerd** om daar waar mogelijk de **bemiddeling online te organiseren.**

Het begrip **e-mediation**, waarbij een gedeelte of het volledige bemiddelingsproces wordt verschoven naar de digitale wereld, is een hele **nieuwe trend** die het afgelopen jaar steeds vaker werd gebruikt in onze samenleving. Het online bemiddelen is voor heel wat bemiddelaars een nieuw en onbekend fenomeen waarop de opleidingscentra professioneel hebben ingespeeld. Door deze centra werden

verschillende opleidingen georganiseerd waardoor de bemiddelaar de basistools kon aanleren om ook online aan de slag te gaan.

Niet enkel de bemiddelaars, maar ook de vormingscentra hebben het afgelopen jaar hun huidige manier van werken dus volledig moeten omgooien. Talrijke instanties zijn genoodzaakt geweest om over te schakelen naar digitaal afstandsonderwijs. Om die reden werd door de FBC beslist om een nieuwe regel omtrent **e-learning** in te voeren die maandelijks herbekeken en geanalyseerd werd. De FBC nam in november de beslissing om e-learning toe te laten tot en met 31 december 2020. De vormingscentra kregen de mogelijkheid om hun opleidingen digitaal aan te bieden, op voorwaarde dat de FBC hun aanvraag tot e-learning goedkeurde. **Het digitaal lesgeven is eveneens een nieuwe trend die het afgelopen jaar zeer sterk aanwezig was binnen het bemiddelingslandschap.** De FBC vermoedt dat deze manier van lesgeven ook in 2021 zal worden verder gezet.

De mogelijkheden en pijnpunten van e-mediation en e-learning zullen ook in het jaar 2021 opnieuw herbekeken, geanalyseerd en onderzocht worden. De commissie volgt de huidige situatie nauwlettend op de voet en zal tijdig advies uitbrengen.

MEDIATION WEEK 2020

Virtuele centrale dag: 15 oktober 2020

Dit jaar organiseerde de Federale Bemiddelingscommissie haar **vijfde editie** van de **Mediation Week**, met de centrale dag op 15 oktober 2020. Gelet op de huidige gezondheidssituatie heeft de commissie dit jaar gekozen voor een nieuw format. De organisatie van een **virtuele centrale dag** werd met de hulp en de technische ondersteuning Instituut voor Gerechtelijke Opleidingen (IGO) verwezenlijkt.

De virtuele centrale dag stond in het thema van **innovatie**. De FBC koos voor dit thema omdat zij naast de traditionele thema's van bemiddeling, streeft naar het wijd verspreiden van bemiddeling in verschillende sectoren van het maatschappelijk en economisch leven. Zij luistert en neemt een open houding aan ten opzichte van de **nieuwe domeinen waarin bemiddeling een meerwaarde kan betekenen**.

Deze virtuele centrale dag werd opgesplitst in een Franstalige voormiddag en een Nederlandstalige namiddag. Ieder dagdeel werd geopend met een welkomstwoord van de voorzitter, de heer Theo De Beir en de directeur van het IGO, de heer Raf Van Ransbeeck. De introductie werd extra kracht bijgezet door een digitale live interventie van de Minister van Justitie, de heer **Vincent Van Quickenborne**.

Tijdens de Franstalige voormiddag gaf mevrouw

Michèle Guillaume Hofnung een uiteenzetting over het potentieel van innoverende bemiddeling. In de namiddag legden de **professoren Verbeke en Mnookin** tijdens de plenaire sessie de focus op co-médiation. De plenaire sessies werden gevolgd door tal van workshops waarbij bemiddeling vanuit diverse en soms heel verrassende invalshoeken werd benaderd.

De dag werd afgesloten met een dankwoord van de voorzitter, waarbij het Bureau van de FBC en de werkgroep van de Mediation Week in de spotlights werden gezet.

De commissie kijkt tevreden en voldaan terug naar een geslaagde vijfde editie van de Mediation Week. Zij registreerde maar liefst **500 deelnemers** tijdens de virtuele centrale dag. Omdat het organiseren van een virtueel event voor de FBC een primeur was, heeft zij door middel van een online enquête gepeild naar de beleving bij de deelnemers. Zij hoopt op basis van deze bevraging eventuele groeipijnen, obstakels maar ook groeikansen op te sporen zodanig dat zij zich optimaal kan voorbereiden voor gelijkaardige events in de toekomst.

De FBC merkt volgende evolutie van het evenement op:

	Sprekers	Inschrijvingen	Inhoud
2016	19	186	8 workshops Plenaire presentatie: Bemiddelingsbarometer
2017	25	204	11 workshops
2018	40	219	12 workshops Plenaire presentatie: bemiddelingsbarometer Internationale sprekers : J. Salzer
2019	42	310	14 workshops Plenaire presentatie: The Singapore Mediation Convention Internationale spreker: T. Fiutak
2020	46	500	22 workshops Plenaire presentatie 1 : Le potentiel innovant de la médiation Internationale spreker : Michèle Guillaume-Hofnung Plenaire presentatie 2: The Character of the Mediator. A Dialogue on Opportunities and Challenges, with particular focus on Caucus, Co- Mediation and the Impact of the Zoom World Internationale sprekers: Robert H. Mnookin & Alain Laurent Verbeke

Lokale initiatieven 2020

Voor de vijfde editie van de Mediation Week kreeg de FBC opnieuw steun van maar liefst **61 verschillende partners**. Deze partners organiseerden gedurende de week van 12 tot 17 oktober 2020 over heel België **59 verschillende workshops, vormingen en activiteiten met heel diverse en uiteenlopende thema's**.

De FBC bedankte deze partners nogmaals voor hun engagement en enthousiasme. Zij maken mee het succes van deze vijfde editie uit.

De commissie kijkt er naar uit ook volgend jaar allerhande initiatieven te mogen ontvangen.

Editie 2021

Met de vijfde succesvolle editie in het achterhoofd, kijkt de FBC vol verwachting uit naar de volgende editie die in principe zal plaats vinden op maandag **11 oktober 2021 tot en met zaterdag 16 oktober 2021**.

De fysieke of virtuele **centrale dag** is ingepland op **donderdag 14 oktober 2021**.

Federale Bemiddelingscommissie

Simon Bolivarlaan 30 (WTC III)

1000 Brussel

02 552 24 00

secr.bemiddelingscommissie@just.fgov.be

<https://www.fbc-cfm.be/>

<https://www.linkedin.com/company/fbc-cfm>